ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Майяна Милчева Митевска,
Институт за научни изследвания и обучение
на докторанти при Университет по библиотекознание
и информационни технологии

на дисертационния труд

на **Орли Нетанел**

на тема
"ПАРТНЬОРСТВО И РОДИТЕЛСТВО – ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ПОДХОДИ ЗА РАЗВИТИЕ"

за придобиване на образователната и научна степен „доктор”
в професионално направление 3.2. „Психология”,
докторска програма „Педагогическа и възрастова психология ”

София * 2019

Становището е възложено по решение на Научно жури, определено със Заповед на Ректора на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ № 1498/ 20.12.2019 г. За изготвянето му ми бяха предоставени дисертационен труд, автореферат, публикации по темата на дисертационния труд и биографична справка за докторанта.

Научни ръководители на докторанта са проф. д.пс.н. Галя Герчева и доц. д-р Ваня Христова. Орли Нетанел е преминала през всички етапи на процедурата за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, в съответствие с изискванията на нормативната база в Р България.

Документите, представени в процедурата за защита на дисертационния труд, отнасящи се до даване на образователната и научна степен „доктор“, съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРАБ и на нормативните документи на Университета. **Характеристика на дисертационния труд.** Дисертационният труд е самостоятелно научно изследване в българската наука по тема, включваща образователни програми за обучение на младите хора в Р Израел, относно разбирането на моделите и функционирането на семейството. А темата е от постоянно актуалните, и през научното й изследване се разкриват редица закономерности, открояващата се ясно в социо-психологическата рамка на анализа – семейство, семейни отношения, родителство, партньорство, образователна система. Този авторски подход представлява научна новост и принос към изясняването и осветляването на изследвания социо-психологически проблем особено от гледна точка на създаването на интелигентна инфраструктура, която да предотврати развода и раздялата в семейството.

Изследователска теза, цел, задачи, хипотези, предмет, обект, методи, информационна база на изследването. Настоящото научно изследване коректно търси отговор на въпроси за причините, които водят до раздяла на партньорите, както и съпътстващите последици от раздялата. Целта на изследването, проведено в дълбочина и широта, несъмнено представлява принос в науката, запълвайки сериозна празнина, с предлагани от авторката решения. Затова, ако подрастващите се обучат чрез програми за партньорски и семейни отношения, както и създаването

на семейство, може би ще се промени ситуацията с разводите и последиците от тях в Р Израел. Практиките и моделите за корекция и превенция на рисковите прояви в брачното партньорство и превенция от развод се представят през призмата на наблюдението, беседата, интервюто, изследването на случаи и извеждат концептуален модел за получаване знания за ефективното функциониране на семейството.

Оценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд. Структурата на дисертацията при посочената широкообхватна специфика на изследвания предмет придобива самостоятелно значение; предназначението й е да организира съдържанието на изследването в цялостна логическа конструкция. Това е направено успешно – изложението следва логиката на структурата. Разработката е концентрирана в обособени от въпроси, маркиращи и открояващи главната авторова теза, със задълбочаване по тези от тях, които са проблемни. Дисертационният труд е в обем от 126 страници и съдържа увод, три глави, списък на използваната литература. Списъкът на използваната литература включва 79 източника на английски език.

Значимост и актуалност на темата на дисертационния труд. Авторката добре познава написаното от изследователите по темата и добросъвестно добавя към него научен анализ от нов и неизследван досега в социо-психологическата доктрина аспект. Заслужава отбелязване, че Орли Нетанел запазва изследването изключително в научната сфера, което несъмнено заслужава положителна оценка. Самото изложение и доводите съдържат познание и убедителност, с което изследването представлява цялостен принос с високо научно и практическо значение.

В труда са обосновани редица предложения, в които проличава високата професионална ерудиция на Орли Нетанел, стабилните познания и ясно разбиране и ориентация за разискваните проблеми. Направените предложения представляват принос в научното изясняване на сложни и

непредвидими ситуации, носят висока степен на практическа приложност и заслужават вниманието както на експертите в сферата на образованието, така и на законодателя, на другите компетентни органи и на цялото общество. Резултатите от емпиричното изследване запълват съществуващ дефицит в изследванията на психологическата специфика на партньорските отношения при съжителство в семейството и влиянието им върху развитието на децата. В същото време проведеното изследване доказва значимата роля на програмите за обучение в успешно партньорство и родителство. Предложен е модел за успешно партньорство и родителство, насочен към ефективни взаимодействия между партньорите, който създава благоприятна среда за развитието на децата. Практико-приложната значимост се изразява в това, че резултатите могат да се използват от консултанти и психолози в областта на брачните и партньорски отношения. Дисертационният труд се отличава с много добър научен език; написан е стегнато и с ерудиция; разработките свидетелстват за задълбочени знания, способност за анализиране на факти и събития и синтез, изводи и препоръки с вникване и визия за решаване на проблемите.

Не намирам основание за критични бележки, а правя констатацията, че рецензираният труд надхвърля нивата на дисертационна разработка за определената образователно научна степен с широтата и дълбочината на научния анализ и синтезираните предложения.

Представените публикации /три/ са по темата на дисертацията.

Авторефератът е направен според действащите изисквания и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията. Написан е стегнато и подредено; има самостоятелна стойност като синтез на основните положения на дисертацията. Носи и специфика предвид изследвания предмет.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ. Дисертационният труд *съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и

отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагането му. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват и на специфичните изисквания на ЗРАСРБ.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от дисертационния труд, автореферата, постигнатите резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен* ‘ДОКТОР’ на Орли Нетанел по докторска програма „Педагогическа и възрастова психология” в професионално направление 3.2. „Психология”.

Дал становището: проф. .....

М. Митевска

Гр. София
08.01.2020 г.